

Nézem a dokumentum-filmet, amelynek képsorai alatt hallatszik az egykori, helyszíni rádióközvetítés. A riporter hangja elakad, megtörik, szinte belesír a mikrofonba, bocsánatot kér a hallgatóktól:

"Kérem, értsék meg, ilyen iszonyat láttán nem lehet mit mondani..." - aztán nincs tovább közvetítés. A riporter nem tud hűvös-izgalmasan beszélni. Megdöbbenek.

Uramisten, hová jutottunk hat-hét évtized alatt? A harmincas években még a riporter is bevallotta az érzelmeit... **Most pedig...?** Most pedig...

Még aznap este beszámol a kereskedelmi tv-csatorna híradója egy szörnyű, augusztusi, ausztriai balesetről, amikor a tizenévesekkel teli autóbust elkaszált egy kamion. Néhányan a felismerhetetlenségig összeroncsolódtak, a megmenekült srácok pedig ültek bambán, üres tekintettel és pszichológiai kezelésre szorultak, olyan sokk érte őket. Napiak az efféle hírek. Sóhajtunk. Tovább csináljuk dolgainkat. Vagy mégsem?

A kereskedelmi híradó híresen kemény műsorvezetője, a fiús, divatos, nyomulós nő mondat közben, amikor azt olvassa, hogy az életben maradtak csak ültek és értetlenül nézték társaik roncsait...nos, a nyomulós, kemény nő nyel egyet, alig érezhetően **elcsuklik** a hangja. Jelentem, Lessing úr, van remény!

dcs

Magyarörmény nemzetközi kulturális napok Budapesten 2000 szeptember 29 - október 1

A rendezvény szervezője:

Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület, 1015 Budapest, Donáti u. 7/a
Társrendező: Budapesti Örmény Kisebbségi Önkormányzatok Társulása és az
Armenia Örménymagyar Baráti Társaság, Kolozsvár

Fővédnökök:

Dr. Paskai László bíboros, Budapest-Esztergomi érsek

Dr. Visy Zsolt a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma kulturális helyettes államtitkára

"A 300 éves örmény szertartású római katolikus egyház és közösségei Magyarhonban régen és ma"

az előadók Magyarországról, Erdély különböző régióiból és Bécsből érkeznek

1. nap (szeptember 29, péntek)

Helyszín: IX. ker. Dési Huber István Művelődési Ház (IX. ker. Toronyház u. 17/b., a Pöttyös utca metróállomásnál)

8.45 - regisztráció

9.00 - a konferencia megnyitása

9.15 - től előadások, max. 20 perces időtartammal, 12.00 óráig

12.00 - sajtótájékoztató és címerkiállítás megnyitása (*Örmény származású magyar nemesi családok címerei*)

13.30 - konferencia-előadások 16.00 óráig

Helyszín: II. ker. Marczibányi téri Művelődési Ház (II. ker., Marczibányi tér 5/a)

18.00 - kiállítás megnyitása: *Velünk élő kultúrák: Örmények*

rövid kulturális műsor

Könyvbemutató és könyvvásár

1. Gudenus János József: *Örmény eredetű magyar nemesi családok genealógiája*

(millenniumi kiadvány, kiadó: Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület)

2. A II. konferencia kötete: *"Az erdélyi magyarörmények társadalmi szerepe, örménykatolikus egyháza és identitástudata régen és ma"* (Szamosújvár, 1999 november 20-21., kiadó: Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület)

2. nap (szeptember 30, szombat)

Helyszín: IX. ker. Dési Huber István Művelődési Ház

9.00 -14.00 - a konferencia előadásai és zárása

Helyszín: XI. ker. Budai Fonó Zeneház, Sztregova u. 3.

16.00 - *Csongrádmegyei örmények, 1848-1849* című kiállítás megnyitása,

16.30 - emlékműsor *1849 október 6. Arad* címen

Ünnepi szónok: Lászlóffy Aladár

Közreműködik: Sebesi Karen Attila színművész (Kolozsvár), dr. Sebesiné Panieva

Nina zongoraművésznő (Kolozsvár), Dinnyés József gitárművész, daltulajdonos

3. nap (október 1. vasárnap)

Helyszín: V ker. Kossuth tér, Parlament X. kapu

9.00 - a Szent Korona látogatása

Helyszín: Budapesti Örmény Katolikus Templom (Budapest, XI. ker. Orlay u. 6.)

11.00 - örmény szertartású római katolikus szentmise, közreműködik a Bécsi Mechitarista

Rend, valamint a szamosújvári örmény katolikus egyházi kórus

Zártkörű fogadás és kulturális műsor a plébánia tanácstermében Az örmény múzeum megtekintése a plébánia épületében

A rendezvény zárásaként a külföldi vendégek számára autóbuzos városnézés, majd este zártkörű vacsora egy dunai hajón.

Szeretnénk bemutatni az erdélyi örmény gyökerű emberek hazai közösségét - amely Európában talán legrégebbi - , amelynek tagjai, bár ősi nyelvüket elvesztették s magyar anyanyelvűekké váltak, gyökereikre büszkék, egyházukhoz, hagyományaikhoz, kultúrájukhoz hívek, jogaikhoz kitartóan ragaszkodnak.

A konferencia értékét különösképpen növeli az előadók névsora. Ezt nem az előadások elhangzásának sorrendjében, hanem szoros ábécé szerint közöljük:

Ajtony Gábor, a Csíkkörzeti Szentháromság Alapítvány elnöke, Csíkszereda

Bálintné Kovács Júlia, az Armenia Örménymagyar Baráti Társaság megbízott elnöke, Kolozsvár

Dr. Benedek Katalin, művészettörténész, Budapest

Bogdánffy Botond, Torda

Budai Merza Pál, Brassó

Calinescu János, az Örmény Alapítvány elnöke, Erzsébetváros

dr. Csordás Eörs, protonotárius, kanonok, primási irodaigazgató, Budapest

dr. Enyedi Sándor, Budapest

Fancsali János, zenetörténész, EÖGYKE elnökségi tag, Budaörs

Vahan Hovamigian, mechitarista szerzetes, az Orlay utcai templom plébánosa, Bécs

dr. Issekutz Sarolta, az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület elnöke, Budapest

Joikits Attila, tanár, Szilágysomlyó

ifj. Kabai Ferenc, református lelkész, Szamosújvár

Kalamár György, Sepsiszentgyörgy

Király Emőke, Armenia Örménymagyar Baráti Társaság, Siménfalva

Kiss Ferenc, tanár, Dész

Kruzsnyiczky Keller Rozália, Armenia Örménymagyar Baráti Társaság, Kolozsvár

Lászlóffy Aladár, író, költő, Kolozsvár
Lengyel Mária, Szamosújvár
Lukács Mária Erzsébet, a Tarisznyás Márton Múzeum igazgatója, Gyergyószentmiklós
Miklósi Sikes Csaba, múzeumigazgató, Sümeg
Murádin Jenő, művészettörténész, Kolozsvár
Murádin László, Kolozsvár
dr. Sasvári László, tanár, EÖGYKE elnökségi tag, Budapest
Sebesi Karen Attila, Armenia Örménymagyar Baráti Társaság, Kolozsvár
dr. Simon Istvánné, az Oltáregylet elnöke, Gyergyószentmiklós
dr. Száva T. Sándor, Bécs
Tarisnyás Csilla, a Pro Armenia Alapítvány elnöke, Szamosújvár
dr. Visy Zsolt, kulturális helyettes államtitkár, Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma,
Budapest

„Napló”

(harmadik, befejező rész)

Wertán Zsolt folyamatosan jegyzeteket készített az 1999-es erdélyi barangolás résztvevőjeként. A barangolóra tömegesen rászakadó élményeket, információkat rögzítette. "Naplójának" utolsó részletét közöljük, rövidítésekkel, hogy aztán idővel követhesse az újabb, az idej utazás naplója.

Kérjük olvasóinkat, olvassák azzal az odaadó figyelemmel a szerző jegyzeteit, ami olyan írásnak jár, amely nem ragad meg az általánosságok szintjén, hanem apró, részletes, bár töredékes konkrétumokat rögzít.

Gidófalva (Ghidfalau) - itt született Czetz János. A polgármesteri hivatal falán lévő emléktáblát megkoszorúztuk. Árkoson háltunk, Szentkereszty báró egykori kuriájának parkjában állnak az épületek, hangulatos növényzettel körülvéve. Kis híd, mindig nyitott, kovácsoltvas kapu, újabb kőfal, újabb, szépmívű kovácsolt kapu: aztán a szebb napokat is látott kastély: méltatlanul ismeretlen ékszerdoboz. Ha az európai turistaforgalom erről s a többi, erdélyi csodáról tudna!

Székelyzsombor (Jimbor) - itt született Nyíró József író, aki először katolikus pap volt, aztán az egyházi rendből kilépett és megnősült. (Székelyzsombor, 1889 - Madrid, 1953). A Homoród vize a Hargitában ered, a Hargita a magyarörmények II. Ararátja.

Homoród, szász erődtemplom, freskómaradványokkal. Hatalmas tornya, két bástyája, épületei megmaradtak.

Kőhalom (Rupea, Repe) - itt született László Gyula történész, a kettős honfoglalás elméletének kidolgozója. Itt volt először bíró dr. Issekutz Sarolta édesapja. A vár körül hármaskőfal.

Fehéregyháza (Albesti) - Bemnek 4 ezer katonája volt, az oroszoknak 16 ezer. Petőfi Bem parancsára csak a Sárpatok hídjáról nézhette a csatát. Itt, az Ispánkútnál látták utoljára. Haller Lujza emlékhelyet készített: Muzeu Petőfi. 800 honvéd esett el akkor. Trianon után Segesvár óvárosából Kiskunfélegyházára menekítették a Petőfi-szobrot, pótlására Kiskunfélegyháza közössége megbízta Máthé István csongrádi szobrászt, aki el is készítette az új Petőfi-szobrot. Tavaly nyáron szállították harangzúgás közepette Fehéregyházára és felállították az emlékhelyen. A balkezes, vékonyka, egyenes tekintetű, széparcú Petőfi! A miénk... Az emlékhely az egyik tömegsír mellett létesült. Koszorúzás, szavalatok. A szomszédban szép vonalú unitárius templom épül.